

Garo kalno šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

Nėra

Koordinatės

LKS: 362937; 6217381

Adresas

Medsėdžių k., Platelių sen., Plungės r. sav., Žemaitijos NP apsauginė zona vakariniame parko pakraštyje. Šaltinis yra apie 1,6–1,7 km į vakarus nuo Platelių ežero šiaurinio galo arba ilgosios įlankos su Ubagsalės ir Šunčelio salomis. Išsiliejęs pakilumose beveik per vidurį tarp Platelių miestelio ir Dovainių gyvenvietės. Čia Medsėdžių kaimavietėje ties Garo kalnu ir šaltiniu susikerta du mažieji Užpelkių–Gilaičių ir Dovainių–Platelių vietiniai vieškeliai

Tipas

Krintantis kontaktinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

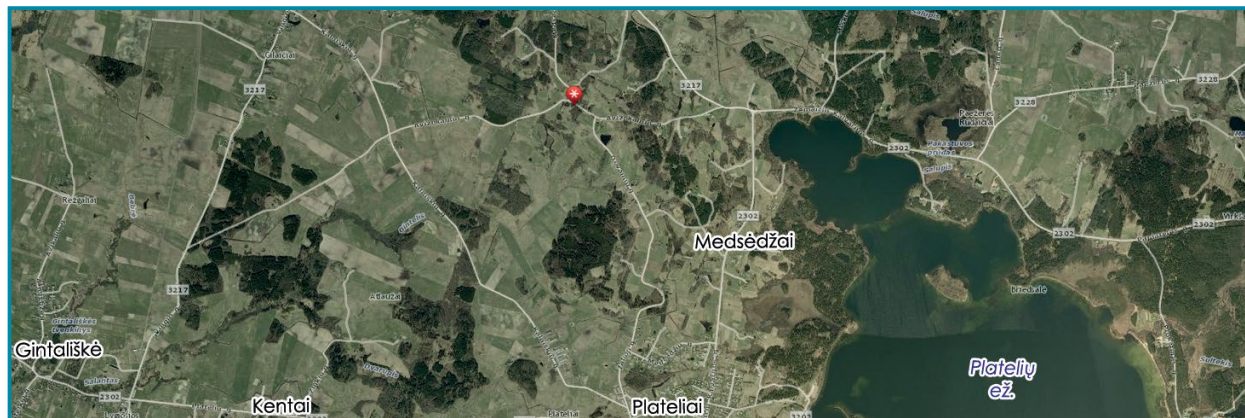
Mažo vandeningumo šaltinis. Šaltinio debitas labai menkas (vizualiai apie 0,01–0,1 l/s).

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis, sulfatinis, chloridinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas,
Z. Zanevskij, 2012

Aplinka

Šaltinis liejasi Dovainių kraštinių darinių ruožo Medsėdžių (Mds) plokščiakalvių ir keimų masyvo statesnėse Š–ŠR papėdėse, besileidžiančiose į Užpelkių (Užp) moreninę dubumą. Garo kalno šaltinis labai aukštai „užkopęs“ dvikalvės (178 m NN) pakilumos šiaurine apystacia pašlaite. Jis liejasi tik apie 16 m žemiau neilgo (apie 0,5 km), ŠV–PR kryptimi kiek ištisusio gūbriuko su keliomis viršūnėmis sulėkštėjusiame ir kiek įlinkusiame šlaite Versmė liejasi nuo viršukalvių besileidžiančio mišraus miškelio (baltalksniai, beržai, klevai) pakraštyje, sulėkštėjusioje ir siauroje šlaitelio aikštelėje (akumuliacinėje pakopoje). Aplinka neužteršta, natūraliai medžiais ir krūmais užžėlęs šlaitas.

Dabartinė būklė, kaptazas

Šaltinis kaptuotas betoninių žiedų rentiniu. Vandens stulpas rentinyje nuo kieto dugno (moreninis priemolis) pakilęs 1,4 metro. Vanduo nusistovi ties žemės paviršiumi ir rentinio išorėje drėkina gruntą, kiek pasiliejęs vėl pradingsta po žeme. Didesnio

nutekėjimo išsiskaidžiusia išplova nesusidaro. Dabar labiau nenaudojamas, apleistas. Rentinyje prikritę lapų, šakų.

Vandens fizikinės savybės

Vanduo skaidrus, be kvapo, nėra geležies ar kitokių nuosėdų. Vanduo vietoje (2012-08-31) išmatavus mobiliu matuokliu buvo 11,2 °C temperatūros (visi matavimai daryti rentinyje). Hidrogeocheminė vandens formavimosi aplinka silpnai šarminė (pH = 7,73). Savitasis elektros laidis (SEL – 402 μS/cm), vandens oksidacinis ir redukcinis potencialas (Eh = -67 mV), deguonies kiekis (O₂ = 1,12 mg/l).

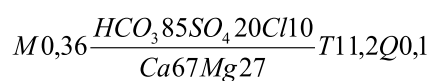
Vandens cheminės savybės

Šaltinio vanduo gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų. Ištirpusių mineralinių medžiagų koncentracija 358 mg/l. Vanduo santykinai kietas, pasižymi nedideliu karbonatiniu (4,56 mg-ekv/l), virinant lengvai pašalinamu kietumu. Vandenyje aptikta nedidelis kiekis nitritų (0,06 mg/l) ir nitratų (3 mg/l). Jame nedaug natrio (5 mg/l), organinės medžiagos

(permanganato skaičius 1,8 mg/l). Ištirpusios vandenyje geležies neaptikta.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	358		
Sausoji liekana 180 °C	256		
Bendrasis kietumas		4,56	
Karbonatinis kietumas		3,34	
Nekarbonatinis kietumas		1,22	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	18	0,51	10,49
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	46	0,96	19,75
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	204	3,34	68,72
Nitritai, NO ₂ ⁻	0,06	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	3	0,05	1,03
Katijonai:			
Natriis, Na ⁺	5	0,22	4,57
Kalis, K ⁺	1,30	0,03	0,62
Kalcis, Ca ²⁺	65	3,24	67,36
Magnis, Mg ²⁺	16	1,32	27,44
Amoniakas, NH ₄ ⁺	< 0,03		
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,97		
Permanganato skaičius, mg O/l	1,80		
Bendroji geležis, Fe mg/l	< 0,025		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	369		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Kalvos papėdėje seniau gyveno Kazimieras Valančius, vietinių dar vadintas Gariniu. Todėl ir dabar dar „gyvybinga“ versmė vadinama Garo kalno šaltiniu bei primena šeimininko pravardę, o gal ir, atvirkščiai, – pravardė gauta „pagal gyvenamą vietą“.

